ſuurt koli, kos, ni palju kui wõimalik on, kõikſuggust tarkuſt mõistusse ja ſüddame ehhitusseks kokko kogguda, ja noorte innimestelle, kes allamatte kolide sees jo iggapiddi selle mõistjaks ettewalmistud on, kui sedda kõige üllemad ja wimaſt juhhatamist ello tee peale anda nõutakse. Ühhe niſuggusе koli tarbeks, kos mõnni kõrd ennam kui wiiskümmendki kõige wäljawallitsetumad truud õppetajad, igga üks omma jao sees, õppetawad, ja kedda ükspäinis riik üllespiddada jõuab, soetakse kõikſuggusid wärkiſsid ja asju, mis igganes näggemisse ja tähhelepannemisse wäärt on. Seal on ramatid tuhhande ja tuhhande kaupa, ja igga kele piddi, kos agga ial tarkuſt leida; seal on maliſsid ja landkartiſsid, seal kujosid ja kallid kiwwe, seal wäljatoppitud linduſsid ja muid ellajid; seal kõikſuggusid nõusid ja riistu ni aptekritte kui tohtritte, ni ma- ja taewa-mõetjatte kui põllo meeste tarbeks; seal, et sedda lühhidelt üttelda, iggapiddi juhhatamist ja õppetuſt noorte ſüddamette kaſſuks, et mõistlikkud ja Jummala kartusses ello siſse astukſid ni innimeste eaks, kui Jummala auks. Üks niſuggune kool on kui üks ſuur rohho aed, kos nori puid kaswatakse, täis ehhitellemist ja lotuſt, et aega móda ead wilja kannaks. Se õppetaja on seal se külwaja, ta sõnna on se seme, ja meie järgmiste ſüddamed ta põld. Üks niſuggune kool on siis ka meie uniwersitát, mis nüid jo pea 209 aastad seſt ajaſt móda jõudma näggi,

kui tedda essite assutati. Se ea ja tännowäärt wallitseja, kes tedda rajas, olli se ſuur Rootsi kunningas Guſtaw Adolw, üks õiglanne, wäggew ja Jummala kartlik mees. Ta olli sell kõral juſt Saksa maal Nürnbergi linna al sõddimas, kui ta sell 30 Juli kuu päwal 1632 sedda käsko omma nimme allakirjutamissega kinnitas, mis temma omma ollnud koolmeiſtri Johann Skytte nõuandmisse järrele Tarto linna uniwersitáti ehhitamisse pärraſt olli lubbanud. Meie maa olli se kõrd Rootsi rigi pärralt. Agga jubba selsammal aastal, jo nelli ainuſt kuud pärraſt sedda, jäi se armas kunningas Lütseni linna al lahhinkusse. Johann Skytte, kes se kõrd siin Liwlandi maal kindralkuperneriks olli, ehhitas sedda uniwersitáti ülles, ja temmap se ka siis ongi, kes 2 aastad enne ka sedda Tarto linna Gümnaſiumi koli assutas, mis kõigiſt meie kolidest kohhe se uniwersitáti järgminne on. Kui nüid Guſtaw Adolw surnud olli, siis näggi Tarto linn ja temma uniwersitát raske sõddade pärraſt ni mõnda willetsuſt. Kõrd olli se uniwersitát siin, kõrd Perno linnas, kõrd jälle siin, ja kõrd ennam kosgilgi, ni kaua, kui wimati siis meie Keiſer Aleksander I, kes nüid jo pea 16 aastad Jummala rahho sees ingab, ja kelle kätte jo Petri I ajadeſt sadikse Tallina ja Tarto maa olli tullnud, tedda jälle ueſt assutas ja temmale sedda tänniniſt seisuſt andis, sel 12 Detsembri kuu päwal 1802. Miniſter Sawadowski ja

Tarto- ja WÃƒÂ¶rro-ma rahwa Kalender 1841, lk. 31